

gjeriogens Begne, og altsaa var det ikke et foreløbigt personligt Forslag. Dernæst maa jeg bede det ærede Thing vel at lægge Mærke til, at da dette Løfte af Indenrigsministeren blev afgivet paa Regjeringens Begne, havde man ikke ahnet eller tænkt paa, at der vilde komme nogen Landbocommission sammen. Den ærede Interpellant (B. Christensen) havde spurgt Indenrigsministeren, om han vilde udnævne en Landbocommission; men der spæres hertil er ganske bestemt **Nei**, saa at dette Løfte paa ingen Maade kan hentyde til et Forslag, han vilde forelægge Landbocommissionen. Jeg kan altsaa ikke give den ærede Indenrigsminister Ret i, at Regjeringen har opfyldt det Løfte, som den gav paa den grundlovgivende Rigsforsamling, ved at lade et af sine Medlemmer forelægge et personligt Forslag for en senere dertil sammensat Commission, det er langt fra, at det i mindste Maade kan finde noget Støttepunkt for sig. Men uagtet Medlemmerne af Ministeriet, med Undtagelse af Indenrigsministeren og Marineministeren, ere de samme, og uagtet det blev lovet den grundlovgivende Rigsforsamling, at et Lovforslag om Fæsteforholdets Afsløsning skulde blive forelagt den først sammentrædende Rigsdag, er det dog ikke skeet. Det eneste af de Lovforslag, som dengang blev lovet, men hvorved der blev taget det Forbehold, at det ikke maatte forstaaes saaledes, at det bestemt kunde blive forelagt den første lovgivende Forsamling, var Forslaget til en Jagtlov. Hvad nu angaaer Retfærdigheden og Billigheden af at give en Evangslov, da skal jeg slet ikke indlade mig derpaa; thi dette Spørgsmaal anseer jeg saa langt fremrykket i den offentlige Bevidsthed og Discussion, at de Enkelte, som endnu staae tilbage og ikke ere gaaede over til at erkende Nødvendigheden og Retfærdigheden af en saadan, ere saa faa, at jeg derved ikke

tor opholde mig. Men, siges der, man skal bide endnu nogen Tid, man skal give Frivilligheden Tid til at vise sig; det er nu netop bestandig Indvendinger af de Folk, som ikke have Villie til at sælge paa billige og retfærdige Billaar, det er altid dem, der sige: man skal vente, for at see, om Frivilligheden ikke er tilstrækkelig. Og hvorfor? Fordi der er et Tidspunkt for dem, hver Gang en Gaard er fæstledig, hvor de ad Magtens Bei kunne tiltvinge sig, hvad der kan indvindes ved Overbud af den Mængde Folk, som søge en Gaard; et Tidspunkt, i hvilket **de** ikke ere knyttede til Frivilligheden, men hvor de kunne tvinge Folk til at gaae ind paa Noget, som de siden maa ssee haardt fortryde. Den ærede Indenrigsminister giver en statistisk Oplysning med Hensyn til det Antal Fæstegaarde og det Dvantsum Hartkorn, som siden 1835 er gaaet over fra Fæste til Eiendom; men dert er ogsaa en lille Urigtighed. Den ærede Minister har siden indrømmet for mig, at mellem det Antal, som skulde være gaaet over til Arvefæste eller Selveiendom, var der ogsaa alt det, som ved Bevilling er inddraget under Hovedgaarde, Antallet af de Gaarde, som fra 2 til 4 ere blevne til 1 ved Bevilling til Sammenlægning, og Alt, hvad der var taget fra Gaarde, for at lægges til Huse. Naar den ærede Minister nu opgiver, hvormeget alt dette udgjør af det Antal af Gaarde, som skulde være overgaaede til Selveiendom eller Arvefæste, troer jeg, at det vil reduceres ikke saa lidt, og deraf seer man bedst, hvor stor Frivilligheden i disse 15 Aar har været. Men, vil man have en ret og sand Frivillighed til at gjøre sig gjældende, skal man give en Evangslov; thi saa vil Forholdet udvikle sig saaledes, troer jeg, at de fleste Gaarde ville blive solgte ved frivillige Overenskomster.